

Eylül-September 2025

OSMED

Osmanlı Medeniyeti Araştırmaları Dergisi
Journal of Ottoman Civilization Studies

Sayı: 26 & Issue: 26

www.ottomancivilization.com

Baş Editör & Editor-in-Chief

Prof. Dr. Selim Hilmi ÖZKAN
Yıldız Teknik Üniversitesi, Türkiye

Alan Editörleri & Section Editors

Prof. Dr. Gürsoy ŞAHİN	Afyon Kocatepe Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Fatih DEMİREL	Bursa Uludağ Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. İsmail KIVRIM	Necmettin Erbakan Üniversitesi	Türkiye
Doç. Dr. Ensar KÖSE	İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa	Türkiye
Doç. Dr. İbrahim SONA	Yıldız Teknik Üniversitesi	Türkiye
Doç. Dr. Ramazan AKKIR	Namık Kemal Üniversitesi	Türkiye
Dr. Melek EYİGÜN	Milli Saraylar Başkanlığı	Türkiye

Yayın Kurulu & Editorial Board

Prof. Dr. Mehmet AK	Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Mehmet DEMİRTAŞ	Bitlis Eren Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Meryem Erdoğan KAÇAN	Eskişehir Osmangazi Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Mustafa ALKAN	Hacı Bayram Veli Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Mustafa GÜNDÜZ	Yıldız Teknik Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Neeta KHANDPEKAR	University of Mumbai	India
Prof. Dr. Olivier BOUQUET	Paris Diderot University	France
Prof. Dr. Paolo GIRARDELLI	Boğaziçi Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Raşit GÜNDOĞDU	Sağlık Bilimleri Üniversitesi	Somalia
Prof. Dr. Şaban ORTAK	Afyon Kocatepe Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Ümit KILIÇ	Atatürk Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Chouki El HAMEL	Arizona State University	ABD
Prof. Dr. Mehmet ÖZKAN	Balıkesir Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Ouddène BOUGHOUFALA	University Ibn Khaldoun ff Tiaret	Cezayir
Prof. Dr. Osama ABU NAHEL	Al Azhar University - Gaza	Filistin
Prof. Dr. Remzi KILIÇ	Erciyes Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Stefan DİMİTROV	Bulgarian Academy of Sciences	Bulgaria
Prof. Dr. Sıtkı ULUERLER	Bingöl Üniversitesi	Türkiye
Doç. Dr. Abdülaziz KARDAŞ	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi	Türkiye
Doç. Dr. Bekir GÖKPINAR	Bandırma Onyedil Eylül Üniversitesi	Türkiye
Doç. Dr. Michael GREEN	University of Lodz	Polonya
Doç. Dr. Menent SHUKRIEVA	Shumen University	Bulgaria
Doç. Dr. Mehmet KORKMAZ	Milli Savunma Üniversitesi	Türkiye
Doç. Dr. Mead OSMANİ	The Institute of History “Ali Hadri”	Kosova
Doç. Dr. Roger DEAL	University of South Carolina Aiken	ABD
Doç. Dr. Şefaattin DENİZ	İstanbul Üniversitesi	Türkiye
Doç. Dr. Taalaybek ABDIEV	Kyrgyz-Turkish Manas University	Kırgızistan
Dr. Tsvetelina TSVETKOVA	Balkan History Association	Bulgaria
Dr. Hasan ASADİ	University of Mohaghegh Ardabil	İran
Dr. Meliha Nur ÇERÇİNLİ	Devlet Arşivleri Başkanlığı	Türkiye

Yazar Rehberi

Osmanlı Medeniyeti Araştırmaları Dergisi [OSMED]'ne yayınlanmak üzere gönderilen çalışmalar ilk önce editör veya bölüm editörleri tarafından derginin yayın ilkelerine uyup uymadığı incelenir. Eğer çalışma derginin yayın ilkelerine uyuyor ise en az iki hakeme değerlendirilmek üzere gönderilir. Hakemlerden birisinin olumsuz görüş bildirmesi halinde üçüncü bir hakeme gönderilir. Eğer üçüncü hakeminde kararı olumsuz ise yazı yazarına iade edilir.

Değerlendirme Süreci

Dergimize makale başvurusunda bulunmayı düşünüyorsanız, dergi yayın politikasını ve yazar rehberini incelemenizi öneririz. Yazarlar dergiye gönderi yapmadan önce kaydolmalıdır. Kaydolduktan sonra, giriş bağlantısı aracılığıyla 3 basamaklı gönderi işlemine başlayabilir. Sisteme yüklenecek yazılarda hiçbir şekilde isim ve diğer bilgiler yer almamalıdır. Bu bilgiler yayın öncesinde yayın ekibi tarafından ilave edilmektedir.

Yazılarda belirtilen düşünce ve görüşlerden yazar(lar)ı sorumludur. Yayımlanmak üzere gönderilen ve yayın kurulunca kabul edilen makalelerin tüm yayın hakları Osmanlı Medeniyeti Araştırmaları Dergisi [OSMED]'ne aittir. Ulusal ve uluslararası sempozyumlarda sunulan bildiriler belirtilmek şartı ile yayın için gönderilebilir. Sempozyumlarda sunulan bildirilerin basılmaması olması gerekmektedir.

Osmanlı Medeniyeti Araştırmaları Dergisi [OSMED]'ne gönderilen her makale, editörler tarafından iThenticate, Turnitin ve İntihal gibi benzerlik programları ile benzerlik kontrolünden geçirilir. %20'nin üzerinde benzerliğe rastlanan makaleler yazarına değerlendirme sürecine alınmadan iade edilir. Makalelerde ve diğer çalışmalarda %20 üzerinde benzerliğe rastlanmazsa çalışmalar alanında uzman iki hakeme gönderilir. İki hakemin olumlu rapor vermesi durumunda makale yayımlanır. Hakemlerden birinin olumsuz rapor vermesi durumunda raporun içeriğine göre editör tarafından gerek görülür ise makale üçüncü bir hakeme gönderilir. Üçüncü hakemin raporu olumluysa makale yayımlanır, değilse yayımlanmaz. Hakeme tanınan süre içerisinde makale değerlendirilmezse makale yeni bir hakeme gönderilir.

Makaleler yalnızca açık dergi sistemi üzerinden gönderilir.

* Yazar adından yapılan yayın/atıf taramalarında isim benzerlikleri, soyadı değişikliği, Türkçe harf içeren isimler, farklı yazımlar, kurum değişiklikleri gibi durumlar sorun oluşturabilmektedir. Bu nedenle araştırmacıların tanımlayıcı kimlik/numara [ID] edinmeleri önem taşımaktadır. Bunun için tüm yazarlarımızın ORCID kaydını gerçekleştirmeleri gerekmektedir. Standardizasyonun sağlanabilmesi ve YÖK ile birlikte yürütülecek ortak çalışmalarda ORCID kullanılacağı için, yazarlarımızın ORCID bilgilerini talep etmeleri ve dergide/makalelerde bu bilgiye yer vermeleri tavsiye edilmektedir.

* ORCID, Open Researcher ve Contributor ID'nin kısaltmasıdır. ORCID, Uluslararası Standart Ad Tanımlayıcı (ISNI) olarak da bilinen ISO Standardı (ISO 27729) ile uyumlu 16 haneli bir numaralı bir URI'dir. <http://orcid.org> adresinden bireysel ORCID için ücretsiz kayıt oluşturabilirsiniz.

* Yazarların, makalelerini dergi makale şablonuna bağlı kalarak yazdıktan ya da düzenledikten sonra sisteme yüklemeleri gerekmektedir.

* Dergiye yollanan çalışmaların mümkünse 12.000, kitap ve diğer tanıtımlar 1.500 kelimeyi geçmemelidir. Makaleler için ise 5.000 kelimenin altında olmamasına da dikkat edilmelidir. Özet, Türkçe için 150-180 kelime; İngilizce için 200 kelimeyi geçmeyecek şekilde yazılmalıdır.

* Yazarlar tarafından sisteme yüklenen makaleler ilk önce yayın kurulu tarafından incelenerek makalenin değerlendirilmeye alınıp alınmamasına karar verilir. Daha sonra editör ve hakem süreci başlatılır.

The Assessment Process

The studies that are sent to be published in the Journal of Ottoman Civilization Studies are firstly examined by editors or section editors in the terms of whether it obliges to the journal's publication principles or not. If the study is in alliance with the journal's publication principles, it is then sent to at least two referees, using the two-sided blind referee method, to be evaluated. In the case of a stated negative review from one of the referees, it is sent to a third referee. If the third referee's decision is negative, the text is returned to its author. Otherwise, the final decision is given in the journal counseling and publication council considering the third referee's evaluation result. For the execution of the two-sided blind referee method, the authors need to not include any information in their text that shows their identity information before adding their texts to the system. The editors will add the author's information in the correction step.

The similarity reports of all texts are deducted before they are sent to the referees by the Turnitin and iThenticate programs. If the similarity is above 25%, the text is returned to its author. The similarity reports of studies taken into the publication process are sent to the referees for information.

Every article's assessment is completed in approximately three months. However, even if the assessment process is completed within three months, the publication process may change depending on the intensity of the articles. The articles are put in order by the order of arrival and considering the subject and period distribution.

Peer Review Policy:

All research articles in this journal have undergone rigorous peer review based on initial editor screening and anonymized refereeing by at least two anonymous referees.

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

Araştırma Makaleleri / Research Articles

Nihat Bayat & Begümhan Yüksel & Yasin Özkara 1-25

Osmanlı Dönemi Çocuk Dergilerinde Kültürleme: Çocuk Bahçesi ve Çocuk Dünyası Örneği

Enculturation in Ottoman-Era Children's Magazines: The Case of Çocuk Bahçesi and Çocuk Dünyası

Süleyman Lokmacı 26-55

Mehâsinü'l-Âdâb'da Sultan III. Murad Dönemine Dair Eleştiriler

Criticisms of the Sultan III. Murad Period in Mehâsinü'l-Âdâb

Mehmet Köseoğlu 56-84

Komşu Balkan Devletlerinin Kosova Vilayeti Üzerindeki Emellerinin Mitroviçe Kazasına Yansımaları

Reflections of the Neighboring Balkan States' Ambitions on the Kosovo Province on the District of Mitrovica

Nilüfer Alkan Günay 85-104

III. Selim Döneminde Taşra Maliyesine Müdahaleler: Bursa'ya Tekâlif Nazırı Ataması ve Etkileri [1795-1799]

Interventions in Provincial Finance Under Selim III: The Tekâlif Nazırı Appointment in Bursa [1795-1799]

Nurcan Boşdurmaz & Oğulcan Avcı 105-127

Lefebvre'nin "Mekânın Üretimi" Teorisi Çerçevesinde Okmeydanı'nın Değerlendirilmesi

Evaluation of Okmeydanı within the Framework of Lefebvre's "Production of Space" Theory

Muhammet Nuri Tunç 128-161

Osmanlı Taşrasında Altı Bölük Komutanı: Kethüdayeri

Commander of Altı Bölük Halkı in the Ottoman provinces: Kethüdayeri

Emrah Yılmaz 162-194

Geç Dönem Osmanlı Devleti'nde Sığır Vebası [Vebâ-yı Bakarî] ve Bu Hastalığa Karşı Alınan Yasal Tedbirler

Cattle Plague in the Late Ottoman Empire and Legal Measures Taken against This Disease

Enes Turbıcı & Sabri Can Sannav 195-234

The Evolution of Bosniak Political Life: From a Religious Movement to Political Organization [1878-1906]

Boşnak Siyasi Hayatının Evrimi: Dini Bir Hareketten Siyasi Bir Örgüte [1878–1906]

Ayşe Esin Kuleli & Zahide Çiğdem Alas..... 235-267

Behramkale Murat Hüdavendigâr Camii'ne Tarihsel Bağlamda Yapılan Koruma ve Onarım Müdahalelerinin Kronolojik Değerlendirmesi

A Chronological Evaluation of Conservation and Restoration Interventions in the Behramkale Murat Hüdavendigâr Mosque within its Historical Context

Emre Koç 268-292

Kavalalı Mehmed Ali Paşa'nın Stratejik Meis Adası Talebi ve Babıali'nin Politikası [1824-1825]

The Policy of the Sublime Porte Regarding the Strategic Meis (Castellorizo) Island Request of Kavalalı Mehmed Ali Pasha [1824-1825]

Bahadır Emre Küçükcalay & Yakup Aydın 293-324

Akdeniz İskeleleri ve İstanbul Arasında İngiltere Bandıralı Gemilerin Deniz Ticaretinin Analizi [1821-28]

The Analysis of the Sea Trade of the UK-Flagged Ships between the Mediterranean and Istanbul [1821-28]

Hasan Işık & Rifat Dağlı 325-356

Osmanlıdan Cumhuriyete Geçiş Sürecinde Eğitim Yapılarında Tasarım ve Fonksiyonellik: Muallim Cevdet'e Göre Okul Mimarisi ve Sağlığı

Design and Functionality of Educational Buildings during the Transition from the Ottoman Empire to the Republic: School Architecture and Health according to Muallim Cevdet

Ahmet Kemal Gümüş 357-373

Sultan III. Mehmed'e Eğri Fethi Münasebetiyle Sunulan Kasideler ve Tarih Manzumeleri

Odes and Historical Poems Presented to Sultan Mehmed III on the Occasion of the Egri Conquest

İrfan Köse 374-402

Osmanlı Ulemâsından İbrâhim Şânî'nin (ö. 1019/1610) el-İfşâh fî Şerhi Şevâhidi'l-Mişbâh Adlı Eseri Üzerine Bir Çözümleme

An Analysis of al-İfşâh fî Sharhi Shawâhid al-Mișbâh by İbrâhim Shânî (d. 1019/1610), one of the Ottoman Scholars

Ersoy Zengin 403-442

Birinci Dünya Savaşı Yıllarında Dersim [1914-1918]

Dersim during the First World War [1914-1918]

Hasan Ali Polat 443-461

Refi' Cevat Bey'in (Ulunay) Sürgün Hayatı [1913-1918]

The Exile Life of Refi' Cevat Bey (Ulunay) [1913-1918]

OSMANLI MEDENİYETİ ARAŞTIRMALARI DERGİSİ
JOURNAL OF OTTOMAN CIVILIZATION STUDIES

ARAŞTIRMA MAKALELERİ